

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-35
14 січня 2020 року

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

*Щодо проєктів Законів України
№ 2003 та № 2003-1*

На розгляді в Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій перебувають проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для громадян, які проживають в гірських та високогірних населених пунктах» (реєстр. № 2003 від 03.09.2019 року; н. д. А. І. Шкрум, М. Я. Волинець та ін.) (далі – Законопроект № 2003) та альтернативний проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання економічного розвитку та забезпечення соціальної стабільності гірських та високогірних населених пунктів» (реєстр. № 2003-1 від 16.09.2019 року; н. д. А. Я. Лопушанський та М. Л. Княжицький) (далі – Законопроект № 2003-1).

Законопроектами № 2003 та № 2003-1 пропонується, крім іншого, забезпечити державну підтримку діяльності існуючої розгалуженої мережі закладів освіти і науки, збереження їх кількості при формуванні спроможних територіальних громад.

Асоціація міст України розглянула обидва законопроекти та, в цілому підтримуючи необхідність посилення державної підтримки закладів освіти, розташованих у гірській місцевості, в межах своєї компетенції, зокрема в частині освіти, повідомляє.

Щодо управління мережею закладів освіти

Законопроектом № 2003 пропонується доповнити статтю 2¹ Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», у якій серед пріоритетів державної підтримки розвитку гірських населених пунктів є пункт 6 щодо забезпечення державної підтримки діяльності існуючої розгалуженої мережі закладів освіти і науки, збереження їх кількості при формуванні спроможних територіальних громад. Таку ж пропозицію містить також Законопроект № 2003-1.

Мережа закладів освіти є динамічною, оскільки органи місцевого самоврядування, як засновники закладів освіти, приймають щорічно рішення щодо її затвердження перед початком навчального року з урахуванням демографічної ситуації та потреб здобувачів освіти. Зауважуємо, що поняття

«існуючої мережі закладів освіти» не дозволить здійснювати надалі підтримку новостворених/новозбудованих закладів освіти, розташованих у гірській місцевості, оскільки вони не належатимуть до «існуючої» на момент прийняття закону та набуття його чинності мережі закладів освіти. Крім того, збереження виключно існуючої мережі закладів освіти зробить неможливим реалізацію Урядових Концептуальних засад реформування середньої школи «Нова українська школа», а також гальмуватиме створення освітніх округів із метою забезпечення умов для учнів закладів загальної середньої освіти в отриманні якісних освітніх послуг. При цьому може зменшуватись кількість закладів освіти, але не звужуватись доступ до них. Наприклад, з 4 закладів освіти утворюється один, що має опорну школу та три філії.

Звертаємо увагу, що відповідно до статей 29 та 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» управління комунальними загальноосвітніми навчальними закладами перебуває в межах компетенції органів місцевого самоврядування. Норми двох законопроектів у частині збереження існуючої мережі закладів освіти суперечать підпункту 1 пункту «а» статті 29 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» у частині управління в межах, визначених радою, майном, що належить до комунальної власності відповідних територіальних громад, та є прямим втручанням у їхню діяльність.

Зважаючи на вище зазначене та підтримуючи необхідність державної підтримки закладів освіти гірської місцевості, пропонуємо зміни до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», передбачені пунктом 6 статті 2¹ викласти у такій редакції:

«6) підтримки діяльності закладів освіти, охорони здоров'я, культури і науки;».

Щодо відповідності норм Законопроекту № 2003-1 іншим чинним нормативно-правовим актам

Законопроект № 2003-1 пропонує доповнити державні гарантії соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських, визначені статтею 3 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», зокрема, пунктом 6. Цим пунктом передбачається збереження існуючого адміністративно-територіального устрою гірських та високогірних населених пунктів України, збереження мережі закладів культури, освіти та медичних закладів, збереження територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади для забезпечення доступу громадян до адміністративних послуг.

Наразі впроваджується реформа місцевого самоврядування. Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року № 333-р, передбачено формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг,

становлення інститутів прямого народовладдя, задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» передбачена можливість добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст, а також добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад. Зважаючи на це, вважаємо недоцільним встановлювати норму про збереження існуючого адміністративно-територіального устрою гірських та високогірних населених пунктів України в Законопроекті № 2003-1.

Відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» територіальні органи міністерства можуть утворюватися в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, районах у містах, містах обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи (у разі їх утворення). А згідно з частиною першою статті 13 цього Закону виключно до компетенції Кабінету Міністрів України належить питання утримання, ліквідації та реорганізації територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Наявність у Законопроекті № 2003-1 норми щодо обов'язку збереження територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади суперечить статті 13 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» та є, по суті, втручанням у повноваження Кабінету Міністрів України.

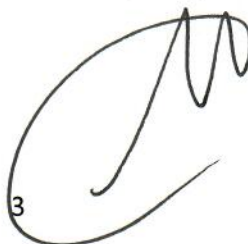
Пропонуємо привести у відповідність до чинного законодавства норми Законопроекту № 2003-1.

Висновок:

Зважаючи на вище зазначене, Асоціація міст України просить Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **повернути на доопрацювання** суб'єктам законодавчої ініціативи альтернативний проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання економічного розвитку та забезпечення соціальної стабільності гірських та високогірних населених пунктів» (реєстр. № 2003-1 від 16.09.2019 року). У той же час Асоціація міст України просить Комітет **підтримати** проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для громадян, які проживають в гірських та високогірних населених пунктах» (реєстр. № 2003 від 03.09.2019 року) з урахуванням наданої вище пропозиції АМУ до редакції пункту 6 статті 2¹ Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні».

Виконавчий директор Асоціації

Мозгова Л. А., 486-30-82

О. В. Слобожан